

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1980-1981

2 JUNI 1981

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten, en van de Bijlagen, opgemaakt te Washington op 3 maart 1973 alsmede van de Wijziging van de Overeenkomst, aangenomen te Bonn op 22 juni 1979

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BUITENLANDSE ZAKEN ⁽¹⁾
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER BIEFNOT

DAMES EN HEREN,

De Overeenkomst van Washington werd op 3 maart 1973 ondertekend door 69 landen, waaronder België en werd van kracht op 1 juli 1975.

De Overeenkomst stelt een internationale samenwerking voor, ten einde de overdreven exploitatie door de internationale handel weg te werken of te verminderen en aldus paal en perk te stellen aan het wegnemen van met uitroeiing bedreigde flora- en faunasoorten uit hun natuurlijke biotoop.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Grootjans.

A. — Leden : Mre Demeester-De Meyer, de heren Deschamps, le Hardy de Beaulieu, Otte, Peeters, Mre Smet, de heren Steverlynck, van de Put, Van Elslande, Verhaegen. — Biefnot, André Cools, Dejardin, Simonet, Vanderheyden, Van Elewyck, Vanvelthoven. — Cornet d'Elzius, Damseaux, Grootjans, Kempinaire. — Outers. — Van Grembergen.

B. — Plaatsvervangers : de heren Bourgeois, d'Alcantara, De Keersmaecker, De Vlies, Henckens, Lenaerts, Mre Ryckmans-Corin, de heren Schyns, Thys, Tindemans, Verroken. — Burgeon, Danschutter, Denison, Gondry, Mangelschots, Nyffels, Sleenckx, Ylieff. — Colla, De Croo, Gol, Knoops, Sprockeels. — Gendebien, Risopoulos. — Baert, Kuipers.

Zie :

834 (1980-1981) :

- N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- N° 2 : Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1980-1981

2 JUIN 1981

PROJET DE LOI

portant approbation de la Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction, et des Annexes, faites à Washington le 3 mars 1973 ainsi que de l'Amendement à la Convention, adopté à Bonn le 22 juin 1979

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES ⁽¹⁾
PAR M. BIEFNOT

MESDAMES, MESSIEURS,

La Convention de Washington, signée le 3 mars 1973 par 69 pays dont la Belgique, est entrée en vigueur le 1er juillet 1975.

Elle propose une coopération internationale afin de supprimer ou de réduire la surexploitation provoquée par le commerce international et de limiter ainsi les prélèvements dans leur milieu d'origine des espèces de flore et de faune menacées d'extinction.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Grootjans.

A. — Membres. — Mre Demeester-De Meyer, MM. Deschamps, le Hardy de Beaulieu, Otte, Peeters, Mre Smet, MM. Steverlynck, van de Put, Van Elslande, Verhaegen. — Biefnot, André Cools, Dejardin, Simonet, Vanderheyden, Van Elewyck, Vanvelthoven. — Cornet d'Elzius, Damseaux, Grootjans, Kempinaire. — Outers. — Van Grembergen.

B. — Suppléants : MM. Bourgeois, d'Alcantara, De Keersmaecker, De Vlies, Henckens, Lenaerts, Mre Ryckmans-Corin, MM. Schyns, Thys, Tindemans, Verroken. — Burgeon, Danschutter, Denison, Gondry, Mangelschots, Nyffels, Sleenckx, Ylieff. — Colla, De Croo, Gol, Knoops, Sprockeels. — Gendebien, Risopoulos. — Baert, Kuipers.

Voir :

834 (1980-1981) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendements.

Het doel ervan is de handel in bedreigde soorten strikt te reglementeren (bijlage I van de Overeenkomst) en de handel in teruglopende soorten te controleren (bijlage II van de Overeenkomst).

Voor de in bijlage I opgesomde soorten verbinden de partijen zich ertoe de invoer, uitvoer of wederuitvoer alleen om niet commerciële doeleinden toe te staan.

Voor bijlage II is enige vorm van commercialisering toegestaan, maar dan wel onder controle, ten einde de omvang ervan te kennen en te gepasten tijde te kunnen ingrijpen.

Bijlage III biedt de Staten de mogelijkheid om bepaalde soorten die op nationaal vlak beschermd zijn, aan de lijst toe te voegen. Die soorten kunnen slechts worden ingevoerd met een door het land van herkomst afgeleverd getuigschrift.

De Minister van Buitenlandse Zaken herinnert eraan dat België een van de laatste verdragsluitende landen is die de Overeenkomst nog niet hebben bekrachtigd. De laattijdige indiening van het wetsontwerp is hoofdzakelijk het gevolg van de moeilijkheid om de bevoegdheden van de centrale overheid en van de gewesten ter zake af te bakenen. Dat probleem is thans opgelost dank zij de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980.

De Raad van State onderstreepte dat de Overeenkomst niet het karakter heeft van een rechtstreeks toepasselijk verdrag. De verdragsluitende Staten moeten bijgevolg de nodige maatregelen nemen om de Overeenkomst toe te passen. Die maatregelen staan vermeld in de artikelen 3 tot 7 van het ontwerp.

Ten slotte wijst de Minister erop dat de Senaat het ontwerp met 126 stemmen en 5 onthoudingen heeft goedgekeurd.

Algemene bespreking

De noodzaak om de Overeenkomst van Washington te bekrachtigen wordt eigenlijk alleen aangevochten door bepaalde kringen die zich met bonthandel en ivoor bezig houden. In dat verband onderstreept de Minister dat de bonthandel geenszins bedreigd is, aangezien het in het onderhavige geval slechts gaat om de handel in zeldzame soorten. Daarentegen heeft de Overeenkomst — zoals blijkt uit het voorbeeld van de landen die ze hebben bekrachtigd — de handel gesaneerd door de sjacheraars uit te schakelen.

Uit de statistieken blijkt dat België een draaischijf geworden is voor de handel in bepaalde met uitroeijing bedreigde soorten. In 1980 voerde ons land voor 164 miljoen frank huiden en vellen in. Voor ivoor bestaan er geen afzonderlijke gegevens, maar het staat vast dat een niet onaanzienlijk deel ervan via België transiteert.

Een lid verheugt zich over dit ontwerp, maar tegelijkertijd betreurt hij de te vage tekst van bepaalde passussen in de memorie van toelichting (*Stuk Senaat n° 598/1*). Zo kan de invoer van de in de bijlage I opgesomde soorten slechts toegestaan worden om niet commerciële doeleinden (blz. 3). Een dergelijke redactie maakt nog altijd een aanzienlijke handel mogelijk. Ware het niet beter de invoer alleen toe te staan om redenen die het bestaan van de soort niet in gevaar brengen?

De Minister onderstreept dat de internationale handel in de soorten waarvan sprake is in bijlage I, slechts hoofdzakelijk zal worden toegestaan om wetenschappelijke redenen. De Overeenkomst biedt de mogelijkheid om zo nodig bepaalde soorten van de ene naar de andere bijlage over te hevelen. Een teruglopende soort kan zeer goed binnen enkele tijd met uitroeijing bedreigd zijn, of andersom. Tweejaarlijkse conferenties kunnen in die zin de bijlagen I en II amenderen. Zulks was reeds het geval te New Delhi en San José. De lijsten zullen in de vorm waarin zij nu van kracht zijn, meegedeeld worden aan de leden van de Commissie voor de Buitenlandse Zaken.

L'objet est de réglementer strictement le commerce des espèces menacées de disparition (annexe I de la Convention) et de contrôler le commerce des espèces en diminution (annexe II de la Convention).

Pour les espèces reprises à l'annexe I, les parties s'engagent à n'autoriser l'importation, l'exportation ou la réexportation qu'à des fins non commerciales.

Pour l'annexe II, une certaine commercialisation est permise mais sous contrôle, afin d'en connaître l'importance et pouvoir intervenir en temps opportun.

Une annexe III permet aux Etats d'inscrire certaines espèces faisant l'objet de mesures de protection nationales. Ces espèces ne pourront être importées qu'accompagnées d'un certificat délivré par le pays d'origine.

Le Ministre des Affaires étrangères a rappelé que la Belgique était un des derniers pays signataires à ne pas avoir ratifié la Convention. Le dépôt tardif du projet de loi résulte essentiellement de la difficulté qu'il y avait à délimiter les compétences du pouvoir central et des régions en la matière. Ce problème est désormais résolu par la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980.

Le Conseil d'Etat avait souligné que la Convention n'a pas le caractère d'un traité directement applicable. Les Etats contractants doivent dès lors prendre les dispositions nécessaires pour assurer l'application de la Convention. Ces mesures font l'objet des articles 3 à 7 du projet.

Enfin, le Ministre a rappelé que le Sénat a adopté le projet par 126 voix et 5 abstentions.

Discussion générale

La nécessité de la ratification de la Convention de Washington n'est en fait contestée que par certains milieux de la pelleterie et de l'ivoire. A ce sujet, le Ministre souligne que la pelleterie n'est nullement menacée puisqu'il ne s'agit en l'occurrence que du commerce des espèces rares. La Convention a, au contraire, et l'exemple des pays l'ayant ratifiée le prouve, assaini le marché en éliminant les margouilins.

Des statistiques, il ressort que la Belgique est devenue une plaque tournante du commerce de certaines espèces en danger. En 1980, notre pays a importé pour 164 millions de francs de peaux. Pour l'ivoire, il n'existe pas de données séparées mais il est un fait qu'une partie non négligeable de ce commerce transite par la Belgique.

Tout en se félicitant de ce projet, un membre regrette la rédaction trop floue de certains passages de l'exposé des motifs (*Doc. Sénat n° 598/1*). Ainsi, les espèces citées à l'annexe I ne seront autorisées à l'importation qu'à des fins non commerciales (p. 3). Ce libellé permet encore un commerce important. N'aurait-il pas été préférable de n'autoriser l'importation que pour des motifs qui ne menacent pas l'existence de l'espèce?

Le Ministre souligne que le commerce international des espèces figurant à l'annexe I, ne sera essentiellement autorisé que pour des raisons scientifiques. La Convention permet le transfert d'une annexe à l'autre des espèces en fonction des nécessités; une espèce de diminution peut fort bien d'ici quelque temps être menacée d'extinction, ou l'inverse. Des conférences bisannuelles peuvent amender dans ce sens les annexes I et II. Cela a déjà été le cas à New Delhi et à San José. Les listes telles qu'elles sont en vigueur actuellement seront communiquées aux membres de la Commission des Affaires étrangères.

Op het verwijt dat de memorie van toelichting te zeer blijft stilstaan bij het commerciële aspect ten nadele van de vrijwaring *stricto sensu* van fauna en flora, repliceert de Minister dat het in onderhavig geval gaat om een overeenkomst inzake de internationale handel, en niet om de natuurbescherming, hoewel het behoud van de betrokken soorten er het logische uitvloeisel van is.

Een andere opmerking betreft blz. 2 van het ontwerp (*in fine*), waar acht soorten worden aangehaald waarin in België handel wordt gedreven. Alleen de twee laatste punten van die lijst zijn echter werkelijk soorten; de andere punten slaan op produkten van dieren.

De memorie van toelichting (blz. 3) bepaalt bovendien dat de Overeenkomst de mogelijkheid biedt de gezondheid van het dier te controleren. Ware het niet beter de controle verplicht te stellen?

De Minister preciseert dat de Overeenkomst de desbetreffende uitvoer en invoer slechts toestaat mits een vergunning wordt afgeleverd waaruit blijkt dat een beheersorgaan van de uitvoerende of invoerende Staat over het bewijs beschikt dat elk levend specimen derwijze wordt verpakt en vervoerd dat risico's van kwetsuren, ziekte of brutale behandeling worden voorkomen. Bovendien bepaalt artikel XIV van de Overeenkomst dat de verdragsluitende partijen het recht hebben strengere binnenlandse maatregelen te treffen, onder andere inzake de voorwaarden waaraan het in bezit hebben of het vervoer van dieren moet voldoen.

Behandeling van de artikelen

Artikel 1.

Dit artikel maakt de bepalingen van de Overeenkomst toepasselijk en het bekrachtigt de inhoud van de gemeendeerde bijlagen. Ieder van de verdragsluitende Staten heeft het recht om bijzondere reserves te maken (cfr. art. XXIII). België heeft dat tot nog toe niet gedaan.

In verband met een opmerking van de Raad van State spreekt een lid de wens uit dat de Regering, indien zij in de toekomst nog dergelijke reserves wil maken, de Kamer daarin zal kennen.

Art. 2.

Dit artikel kent aan de Koning bevoegdheden toe ter uitvoering van de Overeenkomst, van de bijlagen en van de wijzigingen die tijdens een conferentie van de partijen of via de procedure van de stemming per brief in de bijlagen werden aangebracht.

Dit artikel heeft talrijke opmerkingen uitgelokt, die hun oorsprong vinden in de opmerkingen van de Raad van State.

Deze brengt kritiek uit op de « uiterst algemene bewoordingen » van artikel 2 welke, vóór de inwerkingtreding van de wet ter uitvoering van de Overeenkomst, tot gevolg zullen hebben dat dit artikel derwijze kan worden geïnterpreteerd dat het aan de Koning een ruimere bevoegdheid verleent dan de Grondwet toestaat en dat daar zelfs straffen aan verbonden kunnen zijn.

Deze opmerking was naar voren gebracht ten aanzien van een eerste redactie van het ontwerp, waarin slechts de eerste twee artikelen waren opgenomen. De Regering had de bedoeling om een apart ontwerp in te dienen, met opneming van de bepalingen die noodzakelijk zijn om de uitvoering van de Overeenkomst te garanderen.

Au reproche que l'exposé des motifs s'attache trop exclusivement à l'aspect commercial au détriment de la conservation *stricto sensu* de la faune et de la flore, le Ministre rétorque qu'en l'occurrence, il s'agit d'une convention sur le commerce international et non sur la protection de la nature, bien que le maintien des espèces concernées en sera l'aboutissement logique.

Une autre remarque concerne la page 2 du projet (*in fine*), où l'on cite les huit espèces qui font l'objet d'un commerce en Belgique. Or, seulement les deux derniers points de cette liste concernent réellement des espèces, les autres ayant trait à des produits d'animaux.

L'exposé des motifs (p. 3) prévoit en outre que la Convention donne la possibilité de contrôler l'état de santé de l'animal. N'aurait-il pas mieux valu prévoir un contrôle obligatoire?

Le Ministre précise que la Convention ne permet l'exportation ou l'importation que moyennant la délivrance d'un permis d'où il ressort qu'un organe de gestion de l'Etat exportateur ou importateur a la preuve que tout spécimen vivant sera mis en état de transport de façon à éviter les risques de blessures, de maladie ou de traitement rigoureux. En outre, l'article XIV de la Convention stipule que les parties contractantes ont le droit d'adopter des mesures internes plus strictes, entre autres en ce qui concerne les conditions de détention ou de transport des animaux.

Examen des articles

Article 1er.

Cet article rend applicables les dispositions de la Convention et approuve le contenu des annexes, telles qu'elles ont été amendées. Chacun des Etats signataires est en droit de formuler des réserves spéciales (cfr. art. XXIII). La Belgique ne l'a pas fait jusqu'à présent.

Un membre, se fondant sur l'observation du Conseil d'Etat, souhaite que le Gouvernement informe la Chambre s'il avait, à l'avenir, l'intention de formuler de telles réserves.

Art. 2.

Cet article accorde au Roi le pouvoir d'exécuter la Convention et ses annexes, ainsi que les modifications apportées à ces annexes lors d'une conférence des parties ou par la procédure du vote par correspondance.

Cet article a suscité de nombreuses observations inspirées par les remarques du Conseil d'Etat.

Celui-ci critique les « termes extrêmement généraux » de l'article 2 qui, avant l'entrée en vigueur de la loi d'exécution de la Convention, auront pour conséquence que cet article pourrait être interprété comme attribuant au Roi des pouvoirs plus étendus que ne le permet la Constitution et même comprendre des sanctions pénales.

Cette observation avait été formulée à l'égard d'une première rédaction du projet ne comprenant que les deux premiers articles. Le Gouvernement avait l'intention de déposer un projet séparé contenant les dispositions requises pour assurer l'exécution de la Convention.

Ten einde tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State, heeft de Regering besloten dit uitvoeringsontwerp (artt. 3 tot 7) aan het goedkeuringsontwerp (artt. 1 en 2) toe te voegen.

Verscheidene leden verwijten de Regering die twee delen tekst gewoon naast elkaar te hebben geplaatst. Als het waar is dat, zoals de Minister beweert, artikel 2 noodzakelijk blijft om de bijlagen te kunnen wijzigen, had men althans de formulering in die zin moeten aanpassen. De bepaling: « De Koning neemt de maatregelen die vereist zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst en haar bijlagen » wordt overbodig wanneer de artikelen 3 tot 7 aangenomen zullen zijn. Ofschoon die leden de goedkeuring van de Overeenkomst niet willen vertragen, maken ze zeer ernstig voorbehoud ten aanzien van de manier waarop de Regering hier te werk gaat. Zij betreuren dat dit artikel de aan de Koning toegekende bevoegdheden niet duidelijk omschrijft.

♦♦

Naar luid van artikel 6, § 1, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn het Vlaamse en het Waalse Gewest bevoegd voor de natuurbescherming en het natuurbehoud, met uitzondering van de in-, uit- en doorvoer van uitheemse plantensoorten, evenals van uitheemse diersoorten en hun kringen.

Een lid denkt hierbij aan de mogelijkheid dat voor een met uitroeiing bedreigde inheemse soort kan worden voorgesteld ze in een der bijlagen van de Overeenkomst op te nemen.

Heeft de nationale wetgever, in de huidige stand van de wetgeving betreffende de gewesten, het recht om de Overeenkomst op eigen houtje goed te keuren, zonder er de gewesten bij te betrekken? Concreet gezien rijst de vraag of het Parlement wel het recht heeft om aan de Koning reglementaire bevoegdheden toe te kennen m.b.t. gewestelijke aangelegenheden?

De Minister herinnert eraan dat de Overeenkomst en het daarop ingediende amendement werden goedgekeurd vóór de inwerkingtreding van de wet van 8 augustus 1980. Verwijzende naar de Raad van State voegt de Minister eraan toe dat, mocht achteraf voorgesteld worden in de Overeenkomst nieuwe wijzigingen aan te brengen betreffende inheemse soorten die in het Vlaamse of het Waalse Gewest leven, de Executieve van het Gewest zal worden betrokken bij de onderhandeling over het internationaal akkoord en zulks conform artikel 81 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen. Niettemin doelt de Overeenkomst in beginsel op niet-inheemse soorten.

De tenuitvoerlegging van dit ontwerp en de organisatie van de eventuele samenwerking met de gewesten zullen geschieden op initiatief van de Minister van Landbouw.

Art. 3.

De beheersorganen die bevoegd zijn om namens België vergunningen of certificaten uit te reiken (art. IX van de Overeenkomst), zijn de diergeneeskundige dienst en de dienst plantenbescherming van het Ministerie van Landbouw.

Op de vraag wie de wetenschappelijke comités zal aanwijzen en of er vier zullen zijn (één nationaal comité en drie gewestelijke) wordt geantwoord dat de Minister van Landbouw zich over de samenstelling van de wetenschappelijke comités zal moeten uitspreken. De Minister van Buitenlandse Zaken heeft op dat vlak geen bevoegdheid *ratione materiae*.

Pour rencontrer les observations du Conseil d'Etat, le Gouvernement a décidé de joindre ce projet d'exécution (art. 3 à 7) au projet d'approbation (art. 1 et 2).

Plusieurs membres reprochent au Gouvernement d'avoir purement et simplement juxtaposé ces deux parties de textes. Si, comme l'affirme le Ministre, l'article 2 reste nécessaire pour permettre les modifications aux annexes, on aurait à tout le moins dû adapter la rédaction dans ce sens. La disposition « Le Roi prend les mesures que requiert l'exécution de la Convention et de ses Annexes » est superflue dès lors que les articles 3 à 7 seront adoptés. Tout en ne voulant pas retarder l'adoption de la Convention, ces membres expriment les plus nettes réserves à l'égard du procédé utilisé par le Gouvernement. Ils regrettent que cet article ne définisse pas de façon précise les pouvoirs attribués au Roi.

♦♦

Aux termes de l'article 6, § 1er, 2°, de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, les régions flamande et wallonne sont compétentes pour la protection et la conservation de la nature, à l'exception de l'importation, de l'exportation et du transit des espèces végétales et animales non indigènes et de leurs dépouilles.

Un membre évoque la possibilité qu'une espèce indigène menacée d'extinction soit proposée à figurer à une des annexes à la Convention.

Le Parlement national a-t-il le droit, dans l'état actuel de la législation relative aux régions, de s'engager seul à voter la Convention sans y associer les régions? Concrètement, a-t-il le droit d'attribuer au Roi des pouvoirs réglementaires qui concernent des matières régionales?

Le Ministre rappelle que la Convention et l'amendement à celle-ci ont été adoptés avant l'entrée en vigueur de la loi du 8 août 1980. En se référant au Conseil d'Etat, le Ministre ajoute que si, à l'avenir, de nouvelles modifications étaient proposées à la Convention, concernant des espèces indigènes existant en région flamande ou wallonne, l'Exécutif de la région sera associé à la négociation de l'accord international conformément à l'article 81 de la loi spéciale de réformes institutionnelles. Cependant, la Convention a, en principe, pour objet des espèces non indigènes.

L'exécution du présent projet et l'organisation de la collaboration éventuelle avec les régions se feront à l'initiative du Ministre de l'Agriculture.

Art. 3.

Les organes de gestion compétents pour délivrer les permis et certificats au nom de la Belgique (art. IX de la Convention), seront le service vétérinaire et celui de la protection des végétaux du Ministère de l'Agriculture.

A la question de savoir qui désignera les comités scientifiques et s'il y en aura quatre (un national et trois régionaux), il est répondu qu'il incombera au Ministre de l'Agriculture de se prononcer sur leur composition. Le Ministre des Affaires étrangères n'a, en l'occurrence, aucune compétence *ratione materiae*.

Art. 4.

Dit artikel geeft een opsomming van de maatregelen betreffende de binnenlandse handel in de in bijlage I opgenomen gemakkelijk identificeerbare specimens.

Bij een amendement (*Stuk* n° 834/2) stelt de heer Poma voor het woord « gemakkelijk » weg te laten. Deze wijziging lijkt hem noodzakelijk om misbruiken te voorkomen.

De Minister verwijst naar artikel I van de Overeenkomst waarin het begrip « specimen » omschreven wordt als elk « gemakkelijk » herkenbaar deel van een dier, plant of daaruit verkregen produkt dat in de bijlagen genoemd is. Voorts vertolkt de Minister het voornemen van de Regering om de wet streng toe te passen.

Na deze verklaring is de heer Poma bereid zijn amendement in te trekken.

Artt. 5 en 6.

Deze artikelen geven een opsomming van de straffen die bij overtreding van de bepalingen van de Overeenkomst zullen worden toegepast, met name een gevangenisstraf van 15 dagen tot 3 maanden en/of een boete van 1 000 tot 100 000 frank. Daarenboven kunnen de inbeslaggenomen specimens teruggezonden worden naar de Staat die ze uitgevoerd heeft, of toevertrouwd worden aan het beheersorgaan, of geslacht of vernietigd worden.

Art. 7.

Dit artikel geeft een opsomming van de agenten van de overheid die gelast zijn de overtredingen vast te stellen. Zij zijn o.m. gemachtigd monsters te nemen en ze in een erkend laboratorium te doen onderzoeken om de identiteit ervan te bepalen. Met de toelating van de rechter bij de politierechtbank hebben zij tussen 5 uur 's morgens en 9 uur 's avonds vrije toegang tot fabrieken, winkels, depots, enz. Van dezelfde toelating voorzien kunnen zij buiten de genoemde uren lokalen bezoeken die niet toegankelijk zijn voor het publiek.

De heer Poma stelt voor (*Stuk* n° 834/2) de lijst van de plaatsen die door die agenten bezocht mogen worden, aan te vullen door er de privé-dierentuinen en privé-laboratoria aan toe te voegen.

Ofschoon de Minister het met het voorstel van de heer Poma eens is, vindt hij die precisering praktisch overbodig, aangezien die plaatsen begrepen zijn onder de uitdrukking « ondernemings- en fokgebouwen », vermeld in artikel 7. Daarenboven gelast de wet van 2 juli 1975 op de dierenbescherming de inspecteurs-dierenartsen de in de universiteitslaboratoria en daarmee gelijkgestelde laboratoria gepleegde misdrijven op te sporen en vast te stellen. Die inspecteurs hebben te allen tijde vrije toegang tot die laboratoria. Ofschoon het toezicht op de toepassing van de Overeenkomst van Washington niet tot hun bevoegdheid behoort, kunnen zij eventueel hun bevindingen rapporteren.

De heer Poma trekt zijn amendement in.

**

In de bijlage bij dit verslag verstrekt uw rapporteur enkele gegevens betreffende de Europese wetgeving inzake de bescherming van wilde diersoorten en inzake de bescherming van wilde dieren bij internationaal vervoer.

De artikelen en het gehele ontwerp worden eenparig goedgekeurd.

De Rapporteur,
Y. BIEFNOT.

De Voorzitter,
F. GROOTJANS.

Art. 4.

Cet article énonce les mesures concernant le commerce intérieur des spécimens, facilement identifiables, repris à l'annexe I.

Par voie d'amendement (*Doc.* n° 834/2), M. Poma propose de supprimer le mot « facilement ». Cette modification lui semble nécessaire pour éviter les abus.

Le Ministre se réfère à l'article I de la Convention qui définit le nom « spécimen » comme toute partie ou tout produit obtenu à partir de l'animal ou de la plante, « facilement » identifiables, lorsqu'il sont mentionnés aux annexes. En outre, le Ministre exprime l'intention du Gouvernement d'appliquer la loi de façon stricte.

A la suite de cette déclaration, M. Poma retire son amendement.

Art. 5 et 6.

Ces articles prévoient les peines qui seront appliquées en cas d'infraction aux dispositions de la Convention. Il s'agit d'un emprisonnement de 15 jours à 3 mois et/ou une amende de 1 000 à 100 000 francs. En outre, les spécimens saisis peuvent soit être renvoyés à l'Etat d'exportation, soit confiés à l'organe de gestion ou encore abattus ou détruits.

Art. 7.

Cet article énumère les agents de l'autorité, chargés de constater les infractions. Ils sont, entre autres, autorisés à prélever des échantillons et à les faire examiner dans un laboratoire agréé afin d'en déterminer l'identité. Ils ont, avec l'autorisation du juge au tribunal de police, libre accès aux usines, magasins, dépôts, etc. entre 5 heures et 21 heures. Muni de la même autorisation, ils peuvent visiter, en dehors de ces heures, les locaux non accessibles au public.

M. Poma propose (*Doc.* n° 834/2) de compléter la liste des endroits à visiter en y ajoutant les jardins zoologiques privés et les laboratoires privés.

Le Ministre, tout en se ralliant à l'intention de M. Poma, estime que cette précision n'est guère nécessaire, ces endroits étant compris sous le vocable « bâtiments d'entreprise et d'élevage », mentionné à l'article 7. En outre, la loi du 2 juillet 1975 sur la protection des animaux, charge les inspecteurs vétérinaires de rechercher et de constater les infractions commises dans les laboratoires universitaires et assimilés. Ces inspecteurs y ont libre accès en tout temps. Bien que le contrôle de l'application de la Convention de Washington n'est pas de leur compétence, ils pourront, le cas échéant, faire part de leurs constatations.

M. Poma a retiré son amendement.

**

En annexe au présent rapport, votre rapporteur fournit quelques indications relatives à la législation européenne en matière de protection de la faune sauvage et en ce qui concerne la protection des animaux sauvages en transport international.

Les articles et l'ensemble du projet ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,
Y. BIEFNOT.

Le Président,
F. GROOTJANS.

BIJLAGE

ANNEXE

I. Bescherming van wilde diersoorten. (Antwoord op een schriftelijke vraag van Mevr. Ewing aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen, gepubliceerd in het Publikatieblad van de Gemeenschappen, n° C 88 van 21 april 1981).

Op 2 april 1979 heeft de Raad een richtlijn goedgekeurd inzake het behoud van de vogelstand⁽¹⁾. In deze richtlijn wordt een stelsel voor algemene bescherming ingesteld, worden het aantal soorten waarop mag worden gejaagd en dat in de handel mag worden gebracht alsmede de toegelaten jachtmethoden beperkt, worden de principes inzake goed beheer van de jacht vastgesteld en worden verplichtingen van algemene aard voor de Lid-Staten op het gebied van de bescherming van de habitat uitgewerkt.

Op 20 januari 1981 heeft de Raad ook een verordening goedgekeurd⁽²⁾ waarin vanaf 1 januari 1982 de invoer voor commerciële doeleinden van de belangrijkste van walvisachtigen afkomstige producten worden verboden, ten einde de druk van de commerciële belangen op de populaties van de walvisachtigen te verminderen.

Voorts heeft de Commissie bij de Raad op 29 juli 1980 een voorstel ingediend betreffende de toepassing in de Gemeenschap van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde, in het wild levende, dier- en plantensoorten⁽³⁾. Deze maatregel zou zo spoedig mogelijk door de Raad moeten worden goedgekeurd om een effectieve en coherente toepassing van deze Overeenkomst in de gehele Gemeenschap te verzekeren en om te vermijden dat concurrentievervalsingen binnen de Gemeenschap optreden.

Op internationaal niveau hebben de Gemeenschap en alle Lid-Staten de Overeenkomst van de Raad van Europa inzake de bescherming van de in het wild levende dieren en planten en van het natuurlijk milieu van Europa ondertekend.

De Gemeenschap heeft tevens deelgenomen aan de onderhandelingen betreffende de uitwerking van de Overeenkomst inzake de bescherming van migrerende soorten die behoren tot de wilde fauna en heeft gedaan gekregen dat hierin een clausule werd opgenomen waardoor zij later deze Overeenkomst kan ratificeren.

Wat de uitwerking van voorstellen voor desbetreffende aanvullende richtlijnen betreft, gaat de Commissie, zoals het Parlement haar in juni 1980 heeft verzocht, thans na in hoeverre dit wenselijk is en wat de mogelijkheden zijn.

II. Bescherming van wilde dieren in het internationaal vervoer. (Antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Damseaux aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen, bekendgemaakt in het Publikatieblad van de Gemeenschappen n° C 93 van 23 april 1981).

De bescherming van alle dieren bij internationaal vervoer, met inbegrip van die welke onder de Overeenkomst van Washington vallen, is bij Richtlijn 77/489/E.E.G. van de Raad van 18 juli 1977 inzake de bescherming van dieren bij internationaal vervoer⁽⁴⁾ aan communautaire voorschriften onderworpen.

Deze richtlijn is bindend in alle Lid-Staten en is tevens van toepassing op de invoer en uitvoer van dieren tussen de Lid-Staten en tussen deze laatste en derde landen.

Daarbij heeft de Commissie, in het kader van haar voorstel voor een verordening (E.E.G.) van de Raad over de tenuitvoerlegging in de Gemeenschap van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dieren en planten⁽⁵⁾ reeds voorgesteld dat alle Lid-Staten de « richtsnoeren voor vervoer en voorbereiding voor verzending van wilde in de natuur voorkomende planten en dieren », die onlangs door het secretariaat van deze Overeenkomst werden uitgewerkt, zouden toepassen.

Thans zijn alleen de Bondsrepubliek Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Denemarken, Frankrijk en Italië partij bij deze Overeenkomst.

I. Protection de la faune sauvage. (Réponse à une question écrite de Mme Ewing à la Commission des Communautés européennes, publiée dans le Journal Officiel des Communautés, n° C 88 du 21 avril 1981).

Le 2 avril 1979, le Conseil a adopté une directive concernant la conservation des oiseaux sauvages⁽¹⁾. Cette directive établit un régime de protection générale, limite le nombre des espèces chassables et commercialisables, ainsi que les méthodes de chasse utilisables, établit les principes de bonne gestion de l'exercice de la chasse et crée des obligations de caractère général pour les Etats membres en matière de protection de l'habitat.

Le 20 janvier 1981, le Conseil a également adopté un règlement⁽²⁾ interdisant à partir du 1er janvier 1982 l'importation à des fins commerciales des plus importants produits issus des cétacés afin de diminuer la pression exercée par des intérêts commerciaux sur les populations de cétacés.

Par ailleurs, la Commission a transmis au Conseil, le 29 juillet 1980, une proposition relative à l'application dans la Communauté de la Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore menacées d'extinction⁽³⁾. Cette mesure devrait être approuvée par le Conseil dans les meilleurs délais pour assurer une application effective et cohérente de cette Convention dans toute la Communauté et pour éviter des distorsions de concurrence à l'intérieur de la Communauté.

Sur le plan international, la Communauté a signé, ainsi que tous les Etats membres, la Convention du Conseil de l'Europe relative à la conservation de la vie sauvage et du milieu naturel de l'Europe.

La Communauté a également participé aux négociations relatives à l'élaboration de la Convention sur la conservation des espèces migratrices appartenant à la faune sauvage et a obtenu l'insertion d'une clause lui permettant de ratifier ultérieurement cette Convention.

Quant à l'élaboration de propositions de directives supplémentaires dans ce domaine, la Commission, comme le Parlement l'a demandé au mois de juin 1980, en examine l'opportunité et les possibilités.

II. La protection des animaux sauvages en transport international. (Réponse à une question écrite de M. Damseaux à la Commission des Communautés européennes, publiée dans le Journal Officiel des Communautés, n° C 93 du 23 avril 1981).

La protection de tous les animaux en transport international, y compris ceux auxquels s'applique la Convention de Washington, est soumise à des dispositions communautaires par la directive 77/489/C.E.E. du Conseil du 18 juillet 1977, relative à la protection des animaux en transport international⁽⁴⁾.

Cette directive est obligatoire dans tous les Etats membres et elle s'applique aux importations et aux exportations d'animaux entre les Etats membres et entre ces derniers et les pays tiers.

En outre, la Commission a déjà suggéré, dans le contexte de la proposition de règlement (C.E.E.) du Conseil relative à l'application dans la Communauté de la Convention sur le commerce international des espèces de faune et de flore sauvages menacées d'extinction⁽⁵⁾, que tous les Etats membres observent les normes pour la mise en état et le transport de spécimens de la faune et de la flore sauvages, qui ont été récemment élaborées par le secrétariat de la Convention.

A ce jour, les seuls Etats membres qui soient parties à la Convention sont la République fédérale d'Allemagne, le Royaume-Uni, le Danemark, la France et l'Italie.

⁽¹⁾ PB n° L 103 du 25 avril 1979, blz. 1.

⁽²⁾ PB n° L 39 du 12 février 1981, blz. 1.

⁽³⁾ PB n° C 243 du 22 septembre 1980, blz. 16.

⁽⁴⁾ PB n° L 200 du 8 août 1977, blz. 10.

⁽⁵⁾ PB n° C 243 du 22 septembre 1980, blz. 16.

⁽¹⁾ J.O. n° L 103 du 25 avril 1979, page 1.

⁽²⁾ J.O. n° L 39 du 12 février 1981, page 1.

⁽³⁾ J.O. n° C 243 du 22 septembre 1980, page 16.

⁽⁴⁾ J.O. n° L 200 du 8 août 1977, page 10.

⁽⁵⁾ J.O. n° C 243 du 22 septembre 1980, page 16.